

Dato

31. marts 2023

Sagsnummer

19.02.00-K07-1-23

Sagsbehandler

psonn

Gribskov Arkivs hovedbygning. Fotograf: Simon Steinfeldt Laursen

Beretning for Gribskov Arkiv 2022

Gribskov Arkiv er et offentligt arkiv, grundlagt og drevet i henhold til arkivlovens § 7. Alle har adgang til arkivet.

Gribskov Arkiv er på én gang en selvstændig myndighed med egne vedtægter og en del af Gribskov Kommune. Organisatorisk er vi placeret i kommunens Center for Erhverv, Fritid og Kultur.

Ifølge arkivloven er arkivets vigtigste opgave at indsamle og bevare den kommunale administrations arkivalier uanset medie, samt at stille dem til rådighed både for kommunens administration og for borgere. Borgerne kan både være privatpersoner med interesse i lokalhistorie eller egen personhistorie, eller arkivbrugere med et professionelt formål, fx forskere eller journalister.

Gribskov Arkiv indsamler også private arkivalier fra borgere, virksomheder og foreninger i form af dokumenter, film, lyd og fotografier. Især sidstnævnte kildegruppe er meget populær blandt arkivets brugere, fysisk besøgende såvel som digitalt besøgende.

Samlet set har arkivet tre roller:

- **Myndighed**, der træffer afgørelser om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier og indsamler og bevarer bevaringsværdige arkivalier
- **Stabsfunktion**, der servicerer kommunens administration med vejledning om arkivforhold og fremfindning af gamle sager
- **Kulturinstitution**, der stiller arkivalier til rådighed for offentligheden og formidler den lokale historie

Personlig henvendelse

Græsted Stationsvej 8
3230 Græsted
Tlf: 72 49 99 45

Åbningstid

Mandag & tirsdag 10-14
Bortset fra faste lukkedage
Samt åbent efter aftale

På nettet

www.gribskovarkiv.dk
e-mail: arkiv@gribskov.dk

Generelt

Arkivet har mange faste driftsopgaver. Vi vurderer hvilke af kommunens arkivalier, der skal bevares, og hvilke der kan kasseres. Vi leder arkiveringen af kommunens arkivalier i form af papir og it-systemer, ekspederer sager til kommunens administration og vejleder kommunen om arkivdannelse og varetagelse af arkivmæssige hensyn. Dertil kommer arkivets betjening og vejledning af arkivbrugere, behandling af historiske forespørgsler, anmodninger om kopi af eksamensbeviser, sager om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier og sager om egenaces/indsigt i egne oplysninger m.fl. Ved siden af den faste drift formidler arkivet også den lokale historie.

Sognerådsprotokoller udgør rygraden i de ældre kommunale arkivalier. Foto: Astrid Lystbæk Andersen.

Medarbejdere

Arkivet havde i 2022 3,6 lønnede fuldtidsmedarbejdere. Arkivleder Pernille Sonne har mange andre opgaver end arkivarbejde. I beregning af arkivets årsværk er der ikke taget højde for dette, selvom det medfører færre arbejdstimer til arkivet. Samlet set er arkivets årsværk derfor reelt noget lavere end de 3,6 fuldtidsstillinger.

Rie Harder Larsen fratrådte en stilling som registrator i foråret, og Dinah West Kirknæs fratrådte

en stilling som arkivar i sommeren. Ingen af stillingerne er blevet genbesat.

Foruden ordinært ansatte har arkivet også haft tre borgere i virksomhedspraktik.

Brug af arkivet – nøgletal

Nedenstående skema giver nøgletal i 2022. Til sammenligning er tallene for 2021 indsat.

Type	Aktivitet	2022	2021
Sager	Afgangsbevis	27	33
	Adgang efter arkivloven	30	9
	Indsigt efter arkivloven	1	5
	Skriftlige forespørgsler	134	172
	Andre sager for forvaltningen	17	13
	Sager for andre	12	16
	Fotoekspeditioner	53	42
	Udstedte afleveringsbestemmelser	2	3
	Telefoniske henvendelser	145	152
Besøg	Ordinær åbningstid ¹	576 timer fordelt på 144 dage	383 timer fordelt på 77 dage
	Fysiske besøgende	1.264	1.436
	Fysiske besøgende uden for arkivet (arrangementer)	205	50
	Følgere på Facebook pr. 31.12	1.958	1.773
Beholdning og registrering	Godkendte kommunale arkiveringsversioner i alt pr. 31. december ²	39	37
	Genrejste kommunale systemer i alt pr. 31. december	31	28
	Gigabytes i alt pr. 31. december	5306,98	5278,70

¹ Den ordinære åbningstid dækker den tid, hvor arkivet har åbent, og hvor brugerne kan komme spontant. Derudover holder arkivet åbent efter aftale. Aftalt åbningstid er ikke medtaget i beretningen.

² Foruden arkiveringsversioner i Gribskov Arkiv findes der i Rigsarkivet en række arkiveringsversioner fra Helsingør Kommune og Græsted-Gilleleje Kommune, der blev produceret før etableringen af Gribskov Arkiv som § 7-arkiv i 2012.

Type	Aktivitet	2022	2021
	Ordrede hylde meter i alt pr. 31. december	1.483	1.413
	Nyskannede eller nye digitale billeder	1.578	698

Frivillige, samarbejdspartnere og medlemskaber

Arkivet har cirka 20 frivillige, der året igennem bidrager på forskellig vis. Det er især registrering af private arkivalier, skanning af billeder, fotografering samt afholdelse af billedaftener og byvandring, de frivillige varetager. De frivillige lægger en stor arbejdsindsats år efter år.

Arkivet er medlem af følgende netværk og organisationer:

- Det nordsjællandske arkivnetværk
- Organisationen Danske Arkiver (ODA)
- Netværk for Elektronisk Arkivering (NEA)
- Landsforeningen til bevaring af Foto og Film (LFF)
- Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
- ERFA-gruppen for Starbas-arkiver

og deltager i relevante, faglige sammenhænge især med andre arkiver, herunder Rigsarkivet.

Arkivet har et nært samarbejde med Lokalhistorisk Forening for Helsingør og Omegn, som holder sine bestyrelsesmøder på arkivet. Foreningen tog i 2019 initiativ til at markere 100-året for

Maskineri og medarbejdere på Helsingør Elektricitetsværk, 1929. Fotograf ukendt.

etablering af Strø-Holbo Herreders Elektricitetsforsyningselskab, stiftet i 1922. Foreningen slog sig sammen med Gilleleje Museumsforening og Græsted Lokalhistoriske forening. De tre foreninger samlede en skare af frivillige, der gennem et par år arbejdede ihærdigt for dels at indsamle dokumentation om elektricitetsforsyningselskabet og lokale elektrikere, dels for at formidle historien. Arkivet har dannet ramme om arbejdet og har bistået med vejledning, registrering og stillet sine samlinger til rådighed. Samlingerne er desuden blevet beriget med nyt materiale som følge af projektet. Foreningernes og de frivilliges store arbejde blev præsenteret ved et stort møde i maj måned.

Indsamling

Arkivet tager fortsat imod private arkivalier, der afleveres løbende, og nåede da også at tage imod flere små og større afleveringer i løbet af året.

Et helt nyt initiativ på indsamlingsområdet så dagens lys i sensommeren 2021 og er fortsat i 2022: Fotoklubben Tidsbilledet for frivillige fotografer. De frivillige fotografer tager fotos af nutidens Gribskov til arkivet, så også vores samtid vil være veldokumenteret, når nutiden er blevet til fortid. Fotograferne afgør selv, hvad de vil fotografere, men varetager også "bestillingsopgaver" fra arkivet. De mødes en gang om måneden for at snakke om fotografering, udveksle tips og tricks og hygge sig.

Arkivets bemandingssituation muliggør ikke yderligere aktivt opsøgende indsamling af arkivalier af privat proveniens.

Fra

Frivillig fotograf Kaj Sørensen dokumenterede Museum Nordsjællands udstillingscontainer på Græsted Torv. Udstillingen omfattede genstande fra den arkæologiske udgravning, som museet foretog i forbindelse med anlæggelse af ny vej mellem Græsted og Gilleleje. Foto: Kaj Sørensen.

kommunen har vi blandt andet modtaget afgangsbøger og andre arkivalier fra folkeskolerne foruden arkiveringsversioner af systemerne KMD Elev, KMD Institution, Profile Emnesag og Profile Børnesag.

Registrering

Med registrering af arkivalierne udvides og forbedres vores mulighed for at vejlede og ekspedere til både forvaltningen og offentligheden. I takt med at registreringerne bliver mere og mere omfattende, kan enhver desuden orientere sig i samlingerne på nettet.

Vi registrerer kommunale arkivalier i arkivsystemet [Gribbas](#) (en del af www.starbas.net). Arkivalier af privat proveniens registreres i systemet Arkibas, der udstiller data på arkiv.dk.

Formidling

Arkivets læsesal er åben for besøgende mandag-tirsdag-onsdag fra 10-14 det meste af året, samt efter aftale. Her stiller vi vores samlinger til rådighed og vejleder gæsterne i at bestille, bruge og tyde arkivalier, finde fotos og relevant litteratur.

Arkivet formidler løbende den lokale historie gennem opslag på Facebook, tilgængeliggørelse af fotografier og arkivregistreringer på arkiv.dk og månedlige artikler i Ugeposten. Artiklerne kan også læses på arkivets hjemmeside gribskovarkiv.dk/ under 'Historier om Gribskov'.

Undervisningsforløb til gymnasiet

I efteråret var arkivet med til at videreudvikle og afvikle undervisningsforløbet "Grib den lokale historie" for gymnasieelever. Forløbet er et innovationsprojekt med fokus på, hvordan vores lokalhistorie og formidlingen af denne kan styrkes.

*Elever fra Gribskov Gymnasium præsenterer deres idé til formidlingsprojekt.
Foto: Astrid Lystbæk Andersen.*

Elever fra 2.G på Gribskov Gymnasium blev inddelt i grupper og fik til opgave at formidle lokalhistorier på nye måder. Klassen skulle senere på året til Grønland og besøge deres venskabsby. Målgruppen for formidlingen var de unge i Grønland, der ikke kendte Gribskov Kommune. Historielærer Brian Gottschalck Lund Jesse, arkivar Astrid Lystbæk Andersen og bibliotekar Johnny Vinter Jensen fra Gribskov Biblioteker fungerede som coaches, sparringspartnere og facilitatorer, imens eleverne arbejdede selvstændigt med deres respektive projekter. Det resulterede blandt andet i en reportage fra kirketårnet i Gilleleje om jødernes flugt fra Gilleleje i 1943 og en film om Guldskipet i Vejby, hvor eleverne rekonstruerede, hvordan en 16-årig dreng opdagede en guldskat nær Vejby Strand i 1975.

Projektet er startet i 2021, og samarbejdet mellem gymnasiet, bibliotekerne og arkivet forventes at fortsætte de kommende år.

Udstilling om Græsted Skole

I efteråret havde Gribskolens hovedbygning 100-års fødselsdag, og i den forbindelse lavede arkivet en borgerinddragende billedudstilling, der blev udstillet i skolens kantine på dagen og senere på Blik – Græsted Bibliotek. Udstillingen blev lavet i samarbejde med Sonja Tønder Andersen, der er tidligere elev på skolen, og hvis far, Erling Tønder Andersen, i mange år var lærer her.

Arbejderne, der byggede Græsted Skole i 1922. Fotograf ukendt.

Kartoffeltryk i efterårsferien

I samarbejde med Græsted Bibliotek – BLIK lavede arkivet et arrangement i efterårsferien for børnefamilier. Her fortalte vi historier om forløberen til efterårsferien, nemlig kartoffelferien, der tidligere var en arbejdsferie, hvor bønderne sled med at få kartoffelhøsten i hus. Bagefter fik børn og voksne mulighed for at lave kartoffeltryk på muleposer.

Efterårsferien 2022 handlede om kartofler - her kartoffeltryk på BLIK - Græsted Bibliotek. Arkivet leverede historien om dengang, børn fik fri fra skole for at tage kartofler op. Foto: Astrid Lystbæk Andersen.

Halloween

Også i 2022 var det heldigvis muligt at afholde den traditionsrige fejring af *Halloween i Græskarsted*. Flere hundrede modige børn og voksne lagde turen forbi arkivet og hørte arkivleder Pernille Sonne fortælle lokale spøgelseshistorier, der findes i arkivets samlinger.

*Pernille Sonne fortæller lokale spøgelseshistorier fra arkivets samlinger til Halloween.
Foto: Per Steen Ransdal Hansen*